

-
- wie en wat is „de” humanist?
 - kennismaking nieuwe h.b.-leden
 - konklusies kongres 1975
-

Konklusies uit het kongres 1975

Alle foto's in dit nummer zijn van Roelof Kauffmann

1. Jaarverslag: Met betrekking tot „Humanist” werd toegezegd meer informatie te geven over de ervaringen en problemen van het eigen werk. Ook zal nagegaan worden wat de voor- en nadelen zijn van een maandelijks verschijnen van het blad.

2. Financiën: a. Het voorstel van het hoofdbestuur de verdeelsleutel van de contributie-opbrengst te handhaven op 30 pct. voor de gemeenschappen en 70 pct. voor de centrale organisatie, werd door het congres aanvaard, na aftrek kosten Humanist. Rotterdam trok het ingediende amendement in.

b. Het kontributie-voorstel voor '76 en '77 werd aanvaard. De verhoging is zo beperkt mogelijk gehouden. De geraam-

de meer-opbrengst wordt voor 1976 geraamd f 45.000 en in 1977 op f 90.000. De motie van Amsterdam werd aangevaard.

3. Projekt „Samen overleven”

De commissie die het officiële standpunt van het HV gaat redigeren en de voortzetting van het project gaat samenstellen, zal worden samengesteld in overleg met de Verbondsraad.

4. Verbondsraad

In de bevoegdheden van de Verbondsraad zijn geen wijzigingen gekomen. De samenstelling is op voorstel van het h.b. wel veranderd: naast de 2 leden per gewest zal elke gemeenschap met tenminste 200 leden een afgevaardigde in de Verbondsraad hebben en

De sjaal

De lange smalle en zachte bleeke
handen
Die dezen doek weefden zijn warm
geweest
Zij werden koud, een weggeborgen
feest
Der wormen. En ik voel mijn ogen
branden

Nu 'k hem weervind. Hoe zorgzaam
toegewijd,
En of wel eeuwig 't leven voort zou
duren
Werkte zij maanden, om mij voor
gure
vlagen te beschutten van den
wintertijd

Het is geweest en is voorbijgegaan.
Mijn aarzelende vingers tasten even
Over de ruwe stof, of van haar leven
Voorgoed iets daarin over was
gegaan

Dat is illusie. Doode stof is stof,
En stof als deze doek zijn nu haar
resten
Ik berg hem weer voor jaren weg.
Het beste
Is, te vergeten waar. Of doen als of.

Victor E. van Vriesland

zullen er 10 leden worden benoemd door het h.b. (Thans is de samenstelling 2 leden per gewest of gemeenschap boven 1.000 leden, 10 leden op voordracht h.b. en h.b. zelf).

De voorstellen van de gemeenschappen Gouda (brochureverkoop), Voorburg-Rijswijk (stimuleringsstudie en meningsvorming sociaal-economische orde) en van Rotterdam (verwerkelijking doelstelling overlevingsproblematiek) werden aangenomen volgens de conclusies van het h.b.

Hoofdbestuur

A. Wichers

Vergadering van 23 mei j.l. in Hotel de
Cocagne in Eindhoven.

Waar praat zo'n hoofdbestuur over op de avond voor het congres?

Goed geraden: over wie wat tegen ons zal zeggen en wat we dan terugzeggen. Onze grootste zorg: geen nieuwe financiële verplichtingen aan te gaan; want, al hebben we nu weer enig vermogen, dat kan in één jaar geblazen zijn.

Verder werd het draaiboek voor het congres nog eens bekeken.

Wie is er voorzitter bij wat en wie
beantwoordt welke vragen?

Wat te doen als het met de tijd wat uit de hand loopt? Het ligt wel voor de hand dat het over deze vragen ging en ook dat het nog al wat vergadertijd kostte.

Maar er waren ook nog enkele andere punten. De heer Jack Tsang gaat naar Rotterdam, als opvolger van C. van der Hulle, zodat hij op zijn post te Utrecht vervangen moet worden. Wij hadden hem graag in Utrecht gehouden, maar

hebben hem zonder aarzeling in zijn voorkeur voor Rotterdam gevolgd.

Prettig luisteren was het ook naar de mededeling dat er drie man geplaatst kan worden in onze dienst Geestelijke Verzorging in de strijdkrachten. Deze mededeling werd uiteraard ook op het congres gedaan, zodat die reeds bij velen bekend is.

Maar op 23 mei was het voor het Hoofdbestuur nog nieuws.

Voorts werd meegedeeld dat de heer J. Bijleveld de opvolger was geworden van M. Knap als voorzitter van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden. Aan Knap was enkele dagen tevoren een hartelijk afscheid uit dit voorzitterschap bereid.

Bijleveld is een vroegere vice-voorzitter van het Verbond (onder andere) en wij heten hem nu graag welkom bij de HSHB.

Wichers

Afscheid echtpaar Dimmendaal van het Humanistisch Thuisfront

Niet meer het weitje

Onder enorme belangstelling heeft op 1 juni jl. de familie Dimmendaal afscheid genomen als tehuisleiders van het Humanistisch Militair Tehuis „De Woldberg” in 't Harde.

Herman en Jantje Dimmendaal kwamen in 1959 naar 't Harde, na eerst al verscheidene jaren het Humanistisch Vormingscentrum „De Ark” te hebben geleid.

Gedurende de 16 jaar, dat zij in dienst van de Stichting Militaire Tehuizen van het Humanistisch Thuisfront hebben gewerkt, heeft een ieder hen leren kennen als enthousiaste mensen, voor wie niets te veel was, en voor wie er alles aan gelegen was de militairen een gezellig tehuis te bieden.

De aanwezigheid van verscheidene oud-militairen, soms van jaren terug, op het afscheidsfeest toont duidelijk aan hoezeer hun dat gelukt is.

Ook de verschillende sprekers, die aan het woord kwamen, lieten dit duidelijk blijken. Zo zei de voorzitter van het Thuisfront, de heer H. J. van Sandwijk, dat hij gemengde gevoelens had, deels omdat hij hen de rust gunde, die zij verdienen, anderzijds omdat zij zo node gemist kunnen worden. Mensen als Herman en Jantje Dimmendaal worden niet meer gemaakt. Zij deden aan praktisch humanisme, dat, zoals de heer J. G. F. Troost, humanistisch raadsman bij de krijgsmacht zei, vaak wordt vergeten, maar even vaak belangrijker is dan het ethisch woord.

Een humanisme dat, zoals de heer H. J.

J. Lips, voormalig hoofdtraadsman van de Humanistische Geestelijke Verzorging Krijgsmacht, het uitdrukte, gelijk stond met een socialistisch humanisme. Daarna werd ook het woord gevoerd door majoor S. Bouma, officier van de Dienst Welzijnszorg in 't Harde, de heer W. Voorhuijzen namens de collega's tehuisleiders, en de heer Th. M. B. Schipper, voormalig beheerder van het protestants militaire tehuis in 't Harde.

Bijzonder in 't zonnetje werd ook mevr. Dimmendaal gezet, wat o.a. tot uitdrukking kwam in de woorden van de heer Rooimans, architect van „De Woldberg”, die altijd graag in het tehuis kwam, omdat het op een voorbeeldige manier werd onderhouden. Ook van de leveranciers kwamen lovende woorden, bij monde van de heer Algra.

Als klap op de vuurpijl werd de familie Dimmendaal door mevr. T. Kraaibeek van het centraal bureau van het Thuisfront een cadeau aangeboden; de vervulling van een hartewens, een kleuren-televisie, bijeengebracht door familie, burens, vrienden, personeel, bestuursleden, oude relaties, leveranciers, kortom velen, die de familie Dimmendaal in de loop der jaren hebben leren kennen als een stel fijne mensen.

Naast het afscheidsgebeuren werd ook aandacht besteed aan de opvolgers, de familie Zwenne. Voorzien van goede raad en „opgeleid” door de familie Dimmendaal ziet het Thuisfront de leiding van „De Woldberg” bij hen in vertrouwde handen komen.

Ik schreef al, dat we de dag na het congres met vakantie gegaan zijn. Alle Humanisten, die de vroegere stukjes kennen, roepen nu onmiddellijk: „Het Weitje!” Nee, 't is Het Weitje niet meer. Al een paar jaar niet.

Het Weitje is een onvoorstelbaar paradijselijk dal ergens in de Dordogne in Frankrijk, waar we tien jaar lang gekampeerd hebben. De kinderen zijn er groot geworden. Zo groot, dat ze op 't laatst niet meer met hun drieën op de achterbank van onze 2CV pasten en de reis per trein aflegden. Zo groot ook, dat ze 't weliswaar nog wel leuk vonden om met ons mee te gaan, maar dan wel in gezelschap van de nodige vrienden en vriendinnen. Lieve kinderen allemaal. Behulpzaam ook wel. Ze wilden best afwassen, maar op hun tijd. En dat was soms om tien uur 's avonds, in 't donker. En wij de volgende dag maar lepeltes zoeken in 't gras en kopjes en vorken en messen. „Ik verdom het om op een gegeven moment met m'n handen te moeten eten, omdat die lui al onze spullen weggemaakt hebben!” mopperde hij en daar had hij gelijk in. Ze lieten ook van alles slingeren en een echte kampeerder is dit een doorn in het oog. Ze aten ook vreselijk veel. Allicht, maar vijf pond van die flinterdunne Franse specieboontjes afhalen, is een ontzettend werk en dat moesten wij doen, terwijl zij ze in twee happen ophadden. Het was een grote zorg, dag en nacht.

Onze vrienden, die altijd samen met ons op Het Weitje stonden, kenden dezelfde problemen. Daar breidde het gezelschap zich ook steeds uit. 't Werd daar zelfs een soort Forsyte Saga, want behalve de kinderen, kwamen er bij hen ook nog de kleinkinderen bij. Lieve kleinkinderen. Wekenlang hebben we gezocht naar twee gele plastic drinkbekers. Het halve struikgewas hebben we ervoor omgekapt, in het riviertje gedregd, stukken hoog gras afgemaaid met kapmessen, de bekertjes bleven zoek en we wisten allemaal zeker, dat we er de kleinkinderen mee hadden zien lopen. Tot ze uiteindelijk uit de een of andere pan kwamen, waar oma ze zelf in had gestopt. Ik bedoel maar, 't was niet wat de kleinkinderen deden, 't was ook wat ze niet deden en wat wij dachten, dat ze deden, dat de onrust bracht in beide kampen. Een onrust door de kleintjes en een zorg om de groten was het, die je dan ineens, misschien ook op een bepaalde leeftijd niet meer kunt opbrengen. Althans niet in de vakantie.

Nu gaan we met ons vieren. Zij in de caravan, wij in de tent. Voor de derde keer alweer op een kastelencamping in een piepklein gehuchtje in de Languedoc. Vijftig gezinnen wonen er. Winkels zijn er niet. Alleen één bakker. Z'n vrouw drijft een van-alles-wat winkeltje, waar hij zich niet mee bemoeit. Hij zingt opera-aria's en fluit Beethoven en Mozart. Om half zeven 's morgens heeft hij croissants, behalve als hij 's avonds wat veel wijn heeft gedronken. Dan kan 't wel eens een half uurtje later worden. Maar wat geeft het. De zon schijnt. We hebben vakantie!

Ans Spigt

WIE EN WAT IS „DE”

Gerard Kosse is psycholoog. Hij publiceerde onlangs een door hem gedaan onderzoek naar de persoonlijkheidseigenschappen van de georganiseerde humanist. Een van zijn conclusies is: de gemiddelde humanist ziet er niet uit als de gemiddelde Nederlander.

Hoe ziet „de” humanist er dan wel uit? Op ons verzoek schreef Gerard Kosse een artikel voor Humanist, waarin hij zijn bevindingen van het onderzoek — een steekproef onder 400 willekeurige verbondsleden — uit de doeken doet.

„De Humanistische persoonlijkheid: een fictie?”

door Gerard B. Kosse

„Het is gewoon gewenst dat iedereen die zich humanist noemt, zichzelf periodiek onderzoekt, om na te gaan wat van zijn humanist-zijn pretentie is en wat werkelijkheid”, aldus Van Wieringen in een artikel in de eerste HUMANIST van 1971.

De schrijver bespreekt hier enige onderzoeken waarbij hij o.a. konkludeert dat de georganiseerde humanist eigenlijk door toevallige omstandigheden heeft gekozen voor het humanisme en het lidmaatschap van een humanistische organisatie. Alles bij elkaar genomen leek het er op dat de humanist zich niet of nauwelijks onderscheidt van niet-humanisten. Dit bleek het Nederlandse publiek overigens ook voor een groot deel van mening te zijn toen er naar de mening over het Humanistisch Verbond en haar leden werd gevraagd (Kosse, 1971; image-onderzoek). Zowel Van Wieringen als anderen merkten echter op, dat wellicht één aspekt de humanist onderscheidt van de rest van de bevolking; bedoeld werd zijn opvallende verdraagzaamheid. Het een en ander leidde er toe, dat ondergetekende na een uitvoerige literatuurstudie over de inhoud van het humanistisch denken, de organisatorische aspecten van het Humanistisch Verbond — zoals doelstellingen, structuur, takenpakket en ledenbestand — en het beeld dat het Nederlandse publiek van het HV heeft, er toe over ging een psychologisch onderzoek te verrichten naar het bestaan van wat we de humanistische persoonlijkheid kunnen noemen. In dit korte bestek vermelden we slechts onze voornaamste bevindingen. In het deze maand te verschijnen juni-nummer van Rekenschap gaan we meer gedetailleerd in op de diverse aspecten van ons onderzoek.

Aan de hand van de inhoud van de humanistische levensfilosofie formuleerden we een psychologische schets van de „ideale humanist”, die o.m. gekenmerkt zou worden door afwezigheid van autoritaire persoonlijkheidstrekken, een grote sociale instelling, verdraagzaamheid,

onzekerheidstolerantie en bereidheid zijn mening te vormen en te herzien op grond van empirische, wetenschappelijke bevindingen. Een schets van de „werkelijke humanist” werd verkregen toen we de konkrete organisatorische aspecten van het Verbond (zie hierboven) als tweede bron van informatie gingen hanteren. Hoewel er veel overeenkomst was met het beeld van de ideale humanist, waren er ook opvallende verschillen. Zo bleek bijvoorbeeld „afwezigheid van autoritaire persoonlijkheidstrekken” omgezet te zijn in „relatief geringe mate van autoritarisme”. Dergelijke verschuivingen traden ook op toen we als derde benadering van de humanistische persoonlijkheid keken naar de beschrijvingen van de humanist door Verbondsleden en door buitenstaanders.

Via deze drie ingangen verkregen we drie nogal lange lijsten met persoonsbeschrijvingen die elkaar voor een groot deel overlaptten. Rekening houdend met de beschikbaarheid van adequate psychologische meetinstrumenten en de praktische uitvoerbaarheid van een representatief onderzoek onder de leden van het Verbond, formuleerden we uiteindelijk een serie psychologische veronderstellingen die we op hun waarheidsgehalte wilden toetsen.

In een vooronderzoek gingen we o.a. na de verschillende vragenlijsten bruikbaar waren. Helaas bleek dat één psychologische test nogal veel weerstand opriep bij het invullen (waardoor de medewerking aan het onderzoek geschaad zou worden). Bedoelde test met o.m. extraversie en neuroticisme, wat voor ons interessant was om na te gaan in welke mate de humanist bijvoorbeeld de spanning tussen ideaal en werkelijkheid ervaart. De meetinstrumenten die bruikbaar bleven, leverden ons informatie op over de mate van autoritarisme, de opbouw van het waardenpatroon, de beroepsinteresse, de politieke voorkeur, het soort beroep dat uitgeoefend werd, het niveau en het soort schoolopleiding, de leeftijd, het geslacht, de burgerlijke staat, en de

lidmaatschapsduur. Ook probeerden we na te gaan of de lidmaatschapsduur van het HV effect heeft op verschillende persoonlijkheidskenmerken, m.a.w. of men humanistischer wordt met het toemenemen van het aantal jaren dat men lid is van het Verbond.

We stuurden 400 door het toeval bepaalde Verbondsleden een pakketje onderzoeksmaterialen toe, waarbij we op verschillende manieren trachtten er voor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen zouden meewerken. De deelname aan het onderzoek bleek zeer goed: 82 pct. der aangeschrevenen retourneerde het verstuurd materiaal. Totaal bleken 268 pakketjes bruikbaar die alle, anoniem, verwerkt werden in onze rapportage¹. De zo verkregen steekproef was representatief voor het werkelijke ledenbestand van het HV inzake leeftijdsopbouw en geslachtsverdeling (toenmaals tevens de enige betrouwbare gegevens van de ledenadministratie).

Het bleek dat de humanist weinig autoritair is, wat ongeveer inhoudt dat hij een mens is die makkelijk toegankelijk is voor de ideeën van anderen, hij is verdraagzaam, weinig geneigd mensen die hij niet kent of die anders zijn te discrimineren, goed in staat tot innerlijke zelfwaarneming en kritisch ten aanzien van gezag. Op de maatschappelijke implicaties van deze persoonlijkheidseigenschap kunnen we in dit artikel niet ingaan. We hopen dat apart te behandelen.

De humanist is vervolgens in hoge mate geïnteresseerd in Sociale, Esthetische en Theoretische Waarden, en wel in deze volgorde: afnemend in belangrijkheid. Dit betekent dat de humanist vooral gekenmerkt wordt door de volgende beschrijving: Hij stelt de zorg voor anderen voorop. Zowel in het brede sociale vlak als in de kleine kring van vrienden en kennissen is hij altruïstisch en onbaatzuchtig ingesteld. Hij heeft oog voor de rechten van de medemens en is altijd bereid iemand anders die in moeilijkheden verkeert te helpen. Hij heeft grote belangstelling voor maatschappelijke problemen en heeft veel over voor sociaal werk. Op de tweede plaats hecht hij grote waarde aan schoonheid en de harmonie van de dingen. Hij is geïnteresseerd in alle vormen van kunst en cultuur. (Dit is trouwens al een kenmerk van het humanisme sinds de klassieke Oudheid). Op de derde plaats komt een theoretische, wetenschappelijke be-

¹) G. B. Kosse; Persoonlijkheidseigenschappen van de georganiseerde humanist: een hypothesetoetsend en exploratief onderzoek verricht onder de leden van het Humanistisch Verbond; Psychologisch Laboratorium van de UvA; 1975.

Voor secundaire analyse zijn de gegevens op te vragen bij het Steinmetz-archief van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam onder vermelding van no. P 0160.

HUMANIST?

langstelling. De humanist benadert de problemen op een proefondervindelijke manier en met zijn verstand, zonder zich door gevoelens en vooropgezette waardeoordelen te laten beïnvloeden.

Een belangrijk doel van de humanist is orde en systeem aan te brengen in zijn kennis. We moeten er bij dit alles goed op letten, dat de eerste beschrijving — betrekking hebbend op de Sociale Waarden van de humanist — het méést van toepassing is!!

Religieuze waarden — zich uitend in een geloof in een godheid, hogere macht of kosmische eenheid die het leven zou beheersen, alsmede belangstelling voor de vragen naar de zin van het bestaan - bezetten bij de humanist de laagste plaats in diens waardepatroon. Politieke waarden — vooral tot uiting komend in een belangstelling voor en streven naar macht en invloed — zijn eveneens relatief vrij onbelangrijk voor hem. Hetzelfde geldt voor Economische waarden die duiden op een streven naar hoge materiële welvaart en een neiging alles naar zijn praktische toepassingsmogelijkheden en nut te beoordelen.

Min of meer aansluitend op dit waardepatroon blijkt de beroepsinteresse van de humanist vooral uit te gaan naar Sociaal-maatschappelijk werk in de ruimste zin, Kreatieve en Reproductieve Beeldende Kunst en Literaire Arbeid. Wetenschappelijk werk met een exacte, wiskundige en empirische inslag blijkt in het totaal van de beroepsinteresse-hiërarchie een opvallend lage plaats in te nemen. Dit is begrijpelijk als we ons realiseren, dat de hierbij aansluitende waardecategorie (Theoretische Waarden namelijk) op de derde plaats kwam. De belangstelling van de humanist is weinig technisch, cijfermatig, wiskundig, administratief, of commercieel gericht. Ook zijn interesse in werk in de buitenlucht is matig te noemen. In absolute termen gesteld blijkt de beroepsinteresse alleen „sterk” te noemen ten aanzien van Literaire Arbeid bij de mannelijke humanist, en Sociale Arbeid bij de vrouwen.

De humanist is of was voor het merendeel werkzaam in middelbare of hogere functies in de dienstverlenende sector. De beroepssectoren „Industrie en Ambacht” en „Mens tegenover de natuur” — de twee produktiesektoren — moeten het dus grotendeels zonder de humanist stellen. Zijn vertegenwoordiging is daar opvallend laag. Dit gegeven sluit aan bij de opvallend hoge scholing die het Verbondslid blijkt te hebben gehad. In meer dan 50 pct. der gevallen bleek zelfs dat hij een opleiding van Academisch niveau of Hoger Beroeps Onderwijs-niveau had doorlopen. Vergelijken met de landelijke cijfers heeft de humanistische vrouw verder opvallend vaak een hoge opleiding genoten en oefent zij eveneens opvallend vaak een beroep uit. De humanistische man en de humanistische vrouw lijken trouwens

veel vaker op elkaar dan dit het geval is in onderzoeken bij andere populaties waar sekseverschillen aan de orde zijn.

De humanist denkt zijn idealen via verschillende politieke keuzen te kunnen realiseren. De Konfessionele Partijen bleek hij echter uit te sluiten. Het overgrote deel van de politieke voorkeur gaat bij de humanisten uit naar de progressieve, linkse partijen. Vooral de PvdA bleek zeer in trek. Extreem links, zowel als extreem rechts zijn in vergelijking met de landelijke cijfers onderverteenwoordigd.

Ongehuwde vrouwen van 50 jaar en ouder blijken een aanzienlijk deel van het ledenbestand van het Verbond uit te maken. De jongeren zijn weinig vertegenwoordigd. We kunnen spreken van een „vergrijzend ledenbestand” (waarin overigens de laatste tijd een verjonging schijnt op te treden).

De gemiddelde lidmaatschapsduur bleek erg hoog, wat duidt op een sterke ledenbinding. De potentiële opzeggers van het lidmaatschap moeten waarschijnlijk vooral gezocht worden onder de mannen, de allerjongsten tot 29 jaar, en de leeftijdsklasse 50-59.

Het bleek niet mogelijk het verband na te gaan tussen lidmaatschapsduur enerzijds en diverse persoonlijkheidseigenschappen anderzijds. De oorzaak hiervan lag aan de leeftijdsopbouw van de steekproef. Er zijn echter verschillende aanwijzingen in ons onderzoeksmateriaal die er op duiden dat we inderdaad kunnen stellen, dat men humanistischer wordt als men langer lid blijft.

De gemiddelde humanist ziet er al met al niet uit als de gemiddelde Nederlander. Ook lijkt hij — exakte vergelijkingsgegevens ontbreken voornamelijk — op verschillende persoonlijkheidskenmerken af te wijken van leden van andere levensbeschouwelijke groeperingen. Er schijnt dus zoiets te bestaan als een „humanistische persoonlijkheid”. Hiermee willen we overigens niet zeggen, dat de humanist „beter” zou zijn. Ons onderzoek was er niet op gericht om dit soort uitspraken te kunnen plegen. Wel vinden we het positief dat de humanist niet alleen met de mond — in zijn levensbeschouwing namelijk — verdraagzaamheid belijdt, maar ook verdraagzaam blijkt te zijn, met name ten opzichte van andere meningen dan de zijne.

Het laatste woord over een mogelijk verband tussen de humanistische levensbeschouwing en het persoonlijkheidsbeeld van haar aanhangers is met dit onderzoek nog lang niet gesproken. Wel hopen we een eerste antwoord te hebben gegeven op de vraag naar de verhouding tussen pretentie en werkelijkheid; de vraag waarmee we dit artikel aanvingen.

Achter géén groot man lopen ze aan, Piet
zo sprak Kosse tot Spigt maar hij wist niet
dat hollands humanisme
nooit leent tot autoritisme
omreden een groot humanist die bestaat niet.

Karel van der Graaf

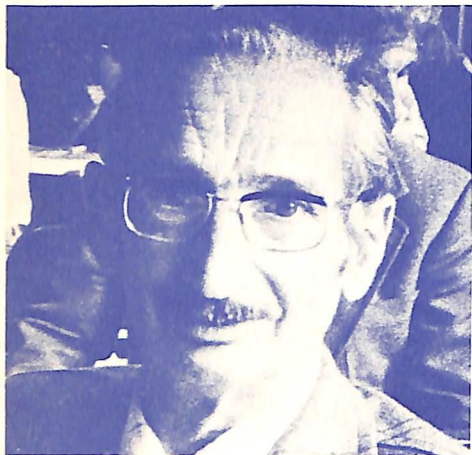
humanist

eindredacteur: Jetske Mijs. Druk: Lumax, Utrecht.

Redactie-adres: Hum. Verbond, Oudegracht 152, Utrecht. Tel. 030-31 81 45.

Abonnementsprijs voor niet-leden: f 18,— per jaar t.n.v. Humanistische Pers, postgiro 58, Utrecht.

Kennismaking nieuwe h.b.-leden

Dr. A. van Kreveld

De heer A. van Kreveld uit Baarn is vanaf het prille begin lid van het Humanistisch Verbond. „Toen van Praag in Leeuwarden in 1974 een lezing kwam houden, zei hij dan moet jij hier maar voorzitter worden.”

Sindsdien heeft hij in verschillende besturen gezeten, o.a. als voorzitter in het gewest Friesland van ±1950-60 en als gemeenschapsvoorzitter van Drachten en Leeuwarden. „Ik heb altijd tegen mijn vrouw gezegd, als ik met pensioen ga, gaan we in de buurt van Utrecht wonen, dan wil ik meer voor het Verbond gaan doen.”

Van Kreveld is wiskundige met als bijvakken natuur- en scheikunde. Als research-direkteur van „De Friesche Vlag” werd hij allengs gespecialiseerd in de voedingstechnologie.

Hij doceerde dit vak ook als gasthoogleraar in Haifa (Israël) en was verbonden aan de Landbouwhogeschool in Wageningen.

„In sociale aangelegenheden ben ik niet zo goed, maar vooral op wetenschappelijk en organisatorisch terrein zal ik in het h.b. het nodige kunnen doen.”

Nu heeft de heer van Kreveld een halve baan als bouw-coördinator in een zuivelorganisatie.

Hij heeft drie kinderen, waarvan één actief lid van het H.V. (discussiestuk over relationeel vormingswerk in Humanist van 1 mei).

Over het congres: „Het viel me op dat ze zo tevreden waren, ook dat het h.b. meer vrouwen in de toekomst had. Een rooskleurige sfeer.”

Mevr. L. Vonhoff-Luyendijk

Mevrouw L. Vonhoff-Luyendijk uit Utrecht is maatschappelijk werkster, huisvrouw en moeder van 3 kinderen van 18, 16 en 13 jaar. „Ik heb altijd een baan gehad, maar met onze komst naar Utrecht heb ik alles achtergelaten. Dan ga je toch weer iets zoeken dat je aantrekt. En toen ik de uitnodiging kreeg om iets voor het Humanistisch Verbond te doen, heb ik me opnieuw verdiept in de brochures en boeken over humanisme. Ik heb nooit tijd gehad om actief iets voor het Verbond te doen. Zat wel in allerlei besturen zoals 12 jaar bij Humanitas, 10 jaar bij het Ankerclubhuiswerk en in het bestuur van het humanistische bureau voor levens- en gezins-

moeilijkheden en een verpleegtehuis.”

Ook politiek was mevrouw Vonhoff actief als gemeenteraadslid voor de VVD van Amsterdam (5 jaar). Toen haar man als staatssecretaris werd benoemd, moest ze dit lidmaatschap opgeven en ging werken bij de Nederlandse Bank als maatschappelijk werk adviseuse.

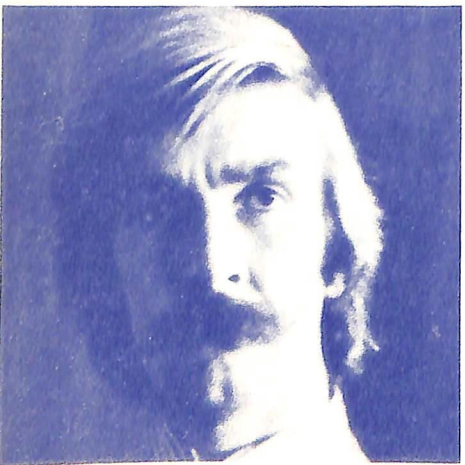
Van het congres in Eindhoven zegt ze: „ik vond dat er een prettige sfeer hing. Natuurlijk denk je wel, als je veel politieke congressen heb meegemaakt, het zou veel efficiënter, veel korter kunnen. Maar zo'n congres — heb ik begrepen — is ook belangrijk als ontmoetings-mogelijkheid, het is tenslotte maar eens in de twee jaar.”

E. Happé

De heer E. Happé uit Amsterdam is algemeen directeur van het Ed. Douwes Dekkerhuis in Amsterdam. Dit tehuis, dat op 24 en 25 september officieel geopend wordt, is een van de twee humanistische bejaarden-verzorgingstehuizen die tevens verpleegtehuis zijn. Het E.D.D.-huis is om het deftig te zeggen ook een „psycho-geriatriesch” ziekenhuis. De heer Happé is al 25 jaar lid van het Verbond en zal nu in het hoofdbestuur zitting nemen als penningmeester. „Ik ben een aantal jaren niet zo actief geweest voor het H.V., maar ik vind het wel belangrijk van tijd tot tijd stukjes werk aan maatschappelijk belangrijke taken te geven. Dat klinkt erg altruïs-

tisch, maar ik vind het daarnaast belangrijk dat je naast je werk ook iets anders doet.” In het „grijze verleden” bekleedde Happé verschillende functies in het HJG, was lid van het afdelingsbestuur van Haarlem en o.a. redacteur van het blad Libertijn in Amsterdam. Een aantal jaren was hij ook bestuurslid van een van de deelgemeenschappen die Amsterdam toen noch had. Later was hij ook lid van de Verbondsraad. De heer Happé is getrouwd en heeft een zoon en dochter van 11 en 9 jaar. Het penningmeesterschap ziet hij als „een erg nuchtere taak”. En hij ziet, evenals in het bejaardenwerk, het probleem dat je „altijd met te weinig geld te veel wilt doen”.

J. W. H. B. Sentrop

De heer J. W. H. B. Sentrop is jurist en woont in Voorschoten. Hij is pas sinds januari lid van het Verbond, maar was daarvoor al bekend met de ideeën en een trouw luisteraar naar de radio-programma's. De weg van radioluisteraar naar h.b.-lid verliep snel en doeltreffend: een radio-uitzending over privacy deed Sentrop schrijven naar de directeur om meer inlichtingen over wat het Verbond hier aan deed. Hijzelf had als onderwerp voor zijn doctoraalscriptie de persoons-administratie en bescherming van privacy gekozen. Daarom werd hij uitgenodigd lid te worden van de h.v.-commissie over dit onderwerp. Daarna volgde de uitnodiging voor het hoofdbestuur. Sentrop noemt diverse motieven

voor toetreding in het h.b.: „het zijn de actuele problemen waar het h.v. mee bezig is die me aanspreken en ook kom je zo in aanraking met interessante mensen. Relatie-vormen, abortus, overlevingsproblematiek en reclame, dat zijn gebieden die ik erg belangrijk vind.”

Op het ogenblik werkt de heer Sentrop bij het ministerie van volkshuisvesting, waar hij plaatsvervangend secretaris is van de Raad voor de Volkshuisvesting. Dat houdt in dat hij veel vergaderingen notuleert en ook brieven met betrekking tot huisvesting beantwoordt.

Zijn vrouw studeert psychologie in Leiden en hoopt over ongeveer een jaar klaar te zijn.

Mevr. C. W. Kerkhof

Mevrouw C. W. Kerkhof uit Utrecht is lid van het Verbond sinds 1964. Ze kwam toen (met kand. studie politieke en sociale wetenschappen achter de rug) in dienst als medewerkster van het toenmalige wetenschappelijk bureau waaronder onder meer Socrates viel en het H.O.I. Dit werk deed ze zes jaar, tot 1970.

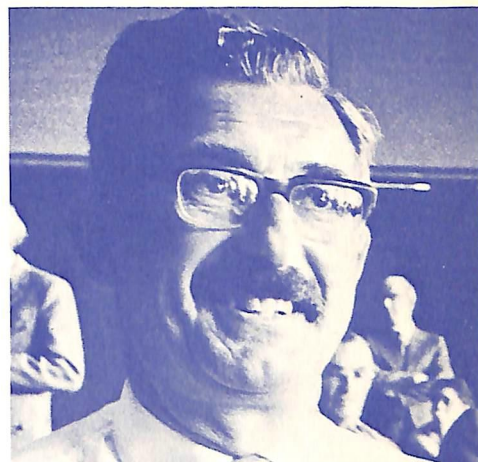
Daarna werd ze „gestrikt” voor veel vrijwilligerswerkzaamheden, zoals secretaresse van de begeleidingscommissie

geestelijke verzorging van zieken en bejaarden, als lid van de werkgroep hum. vormingsonderwijs en als sekretaresse namens het h.v. in het bureau voor levens- en gezinsvragen in Utrecht.

Toen er in het afgelopen jaar geen functionaris meer was voor het zieken- en bejaardenwerk en dit belangrijke werk verloren dreigde te gaan, werd ze feller betrokken en kwam bij de taakgroep geestelijke verzorging en vorming. „Ik vond het verschrikkelijk dat dit belangrijke werk verloren dreigde te gaan. Gelukkig hebben we nu een landelijke raadsman — C. van der Hulle — kunnen benoemen.”

Mevrouw Kerkhof is vrijgezel en heeft een drukke baan bij de NOS als staffunctionaris organisatie-projecten. Dat wil zeggen dat ze zich bezig houdt met de begeleiding en coördinatie van de dienstverlening.

Over het congres: „ik vond het een vreemd congres. Je kunt echt merken dat het verbond in een soort consolidatieperiode is gekomen na alle moeilijkheden. Ik vond ook dat de betrokkenheid van de gemeenschappen sterk naar voren kwam. Ja, een positief, constructief congres. Jammer dat er zo weinig tijd was om op de konklusies van Selier in te gaan.

Ir. N. F. I. Schwarz

Ir. N. F. I. Schwarz, uit Den Haag, is lid van het College van Bestuur van de Technische Hogeschool in Delft. Hij is oud-voorzitter van de Eerste Kamerfractie van D'66 en lid van het Verbond sinds 1965. De heer Schwarz is geboren in 1917.

Door zijn drukke werkzaamheden (zich bewegend tussen eerste en tweede kamer) waren we niet in staat hem op tijd te bereiken voor het verkrijgen van meer persoonlijke gegevens.

Gezinsverzorging "Het Groene Kruis"

Zomerhofstraat 71, Rotterdam

vraagt in verband met vertrek van één van beide functionarissen een

stafmedewerk(st)er scholing en vorming

Taken:

- het in overleg met de leiding organiseren van scholings- en vormingsactiviteiten voor uitvoerende krachten (gezinsverzorgsters/helpsters);
- het leiding geven aan of begeleiden van bovengenoemde activiteiten;
- het stimuleren van deskundigheidsbevordering;
- het signaleren van leemten op het gebied van vorming en scholing bij helpsters en verzorgsters;
- het attent zijn op en adviseren van opleidingsmogelijkheden buiten de instelling;
- het meewerken samen met leiding en overige stafleden, aan de voorbereiding van beleidsbeslissingen, en de kwalitatieve uitbouw van de hulpverlening;
- een en ander in samenwerking met de collega-staffunctionarissen.

Van geïnteresseerden verwachten wij enkele jaren ervaring in het omgaan met groepen, belangstelling voor de specifieke problemen van de gezinsverzorging en de bereidheid een stuk verantwoordelijkheid te aanvaarden binnen een instelling, welke zich in een veranderingsproces bevindt.

Diploma sociale akademie of vergelijkbare opleiding is vereist.

Onze instelling is een A-instelling, waar ongeveer 1300 helpsters en verzorgsters, waarvan ruim 1000 bejaardenhelpsters en 40 leid(st)ers, werkzaam zijn.

Bij de sollicitatieprocedure zijn zowel de staf als een afvaardiging van de leiding betrokken.

Inlichtingen over de functie worden gaarne verstrekt door de aanwezige collega-staffunctionaris, de heer J. R. van Huyksloot, tel. 010 - 67 11 22, 's avonds na 19.00 uur 010 - 20 48 61.

Poezie †

Het zou om 24 uur beginnen, het „grootste poëziegebeuren aller tijden” in het Concertgebouw in Amsterdam en, ja hoor, om 24 uur mochten de bezoekers door de éne draaieur er al in. Verblindend licht op het podium bescheen smetteloos wit gedekte tafels, waar aan gezeten dichters zich te goed — sommigen veel te goed — deden aan spijs en drank. Ik gun ook dichters spijs en drank, maar ik zie ze liever niet eten en drinken om 0.30 als inleiding op een avond poëzie, mede omdat ik op dat uur best trek had.

Ik had de indruk dat de voor 4/5 gevulde zaal met een zekere spanning, met verwachting — zoals destijds in Carré — gekomen was en ondanks de ergernis was ik verheugd dat zoveel, vooral jonge mensen naar gedichten wilden luisteren.

Simon Vinkenoog zorgde voor ergernis 3. Schor, z.g. lollig, verward, ijdel en onverstaanbaar kondigde hij dichters aan, soms met hele biografieën, soms zonder iets over hen mee te delen maar wel met nadruk verklarend dat hij ze goed kende; mededelingen waar het publiek niet op had zitten wachten. Lubberhuizen deed het iets zakelijker, maar de kiem van de ellende was er. Ik schrijf niet over de poëzie, niet over het feit dat goede dichters dikwijls erbarmelijk voordragen en jammerpoëten uitstekende voordragers zijn, maar het trof mij hoe scherp de zaal luisterde en oordeelde. Als er iets flinker opgetreden was tegen een hinderlijke verstoorder had alles nog goed kunnen gaan. Toen sloeg de drank in eigen rijen toe en de Selfkicker smet flessen, glazen, bloemen en etensresten van zijn collega's over het podium, schreeuwend, gebarend, lallend zonder dat er iets gedaan werd. Het was een groots moment om getuige te zijn van zoveel lankmoedigheid en het was benauwend om bij zoveel lulligheid aanwezig te zijn. Niemand deed iets. Johnnie kikte het hek van de Dam, bezopen toehoorders maakten zich van de — slechte — microfoon meester, enkelen moesten van hun politiek geloof getuigen, Vinkenoog danste rond, vele fotografen moesten zo nodig de taferelen vastleggen, Lubberhuizen trachtte met schouderklopjes iets te regelen en Teun de Winter hield met zijn versjes heldhaftig stand. In dit pandemonium — het was twee uur — ging de pauze in. Ik heb de hervatting niet meer afgewacht. Het was een jammerlijke gebeurtenis en de organisatoren moesten zich schamen omdat zij zoveel minachting voor het publiek toonden.

H. Bongers

Heren

Daar gaan we maar weer 's. Het Nationaal Comité Internationaal Jaar van de Vrouw 1975 heeft een affiche uitgegeven, waarop de vraag **Waarom het Jaar van de Vrouw** (goede vraag, goede vraag) vierendertig keer wordt beantwoord. Het ene antwoord is nog truttiger dan het andere, daar niet van, maar curieus genoeg schijnt het vierde antwoord (**Omdat de krant een mijnheer is**) te kloppen.

Want Dolle Mina, Man-Vrouw-Maatschappij, Nederlandse Vrouwenbeweging, NVV Werkende Vrouwen, Rooie Vrouwen, Humanistisch Verbond, PPR en PSP richtten dezer dagen gezamenlijk een schrijven (over de abortuskwestie) aan de redactie van deze krant met als aanhef: **Mijne Heren**.

Lidy, Lily, Suus, Erna, Maria, Floor, Wies, Elly, Marianne, Jet, Agnes, Marieke, Hella en Geke voelen zich er niet door aangesproken.

Volkskrant, 29 maart

Mannentaal

Je kunt niet liefhebben met je hoofd
Je kunt het ook niet met een mooi lijf
Maar wat doe je als je de hele dag denkt
Of zware dingen sjouwt
En een door anderen geregeld leven leidt
En altijd meer moet doen dan je kan
Dan heb je een verdediging nodig
Dan word je gewoon een man.

Uit: „Mannentaal”
blad gewijd aan de bevrijding van de man (Valckenierstraat 35 III A'dam)

Beroepsleger

Minister Vredeling heeft op 26 maart jl. een commissie geïnstalleerd, die gaat onderzoeken of Nederland een vrijwilligersleger moet krijgen.

In zijn installatierede „somde Vredeling een paar gevaren van zo'n beroepsleger op.

Komt de krijgsmacht dan niet in een isolement met alle gevaren van dien, wel eens aangeduid als een staat in de staat? Zal de bereidheid offers te brengen in ons volk niet afnemen?

Moeilijk te beantwoorden vragen. Andere landen, die al langer een vrijwilligersleger hebben, leveren de antwoorden in ieder geval niet. Dat zijn Canada, Engeland en de Verenigde Staten. West Duitsland is met de opbouw van zo'n leger bezig. In ieder geval staat vast, dat alle landen, waar sinds de Tweede Wereldoorlog militaire staatsgrepen zijn gepleegd, dienstplichtige legers hadden.” (Volkskrant 5 april)

Autogene training

Er zijn boeken die zo slecht geschreven zijn, dat de interesse na twee bladzijden al in de kiem is gesmoord.

Desondanks doorlezen reikt dan nog slechts de argumenten aan, om dit boek niet te kopen.

„Gezond door autogene training” behandelt het begrip autogene training (a.t.), de technieken en de mogelijke resultaten.

Daartoe worden voortdurend getuigen (mevr. O. meneer Z. etc.) opgevoerd die, waar elke therapie — voor-welk-probleem-dan-ook — faalde, volledige genezing vonden door ... autogene training. Wat dat nu eigenlijk is of inhoudt blijft volkomen onduidelijk.

Daar ligt de grote fout van het boek. Totaal onwetenschappelijk van opzet pretendeert het de bron te openbaren die een welhaast goddelijke wonderkracht binnen mensen bereik brengt.

A.t. wordt in dit boek gebracht als een symptoombestrijding, terwijl de oorzaken van de klachten bijna nooit aan bod komen.

Je zou haast vergeten dat bepaalde dingen wel degelijk waarde kunnen hebben: door concentratie op jezelf, gestoorde lichaamsfuncties onder controle krijgen en daardoor weer in staat zijn om de oorzaken van die storingen aan te pakken.

Maar geen a.t. tegen huwelijksproblemen, managerziekte etc. . .

Eigenlijk teveel aandacht voor zo'n a.v. slecht boek.

Dr. Gisela Eberlein, Gezond door autogene training. Uitg. Ankh-Hermes/Deventer en De Erven Bohn/A'dam.

Vakantie 1976

Mrs. Marjorie Mephram van Humanist Holidays, een onderdeel van onze Britse zusterorganisatie, wil voor de periode van 7 — 21 augustus 1976 een hotel reserveren voor ongeveer 50 personen in Scarborough, een aantrekkelijke badplaats aan de kust van Yorkshire. Daarnaast zijn er ook excursiemogelijkheden. De kosten voor accommodatie (in 2 persoons kamers) half pension zijn £ 40,— per week, kinderen tot 11 jaar korting. Belangstellenden kunnen zich in verbinding stellen met:

Mrs. M. Mephram
Humanist Holidays
29 Fairview Road
SUTTON, Surrey
England

radio

22 juni: „Wie het kindje krijgt mag het houden”. Een programma over adoptie. Samenstelling Karel v. d. Graaf en Jetske Mijs.